

markedet. Desuden skal rådet drage omsorg for uddannelse af instruktører, udøve oplysningsvirksomhed og i det hele varetage opgaver, som er fælles for hele uddannelsesområdet.

Inden for hvert arbejdsområde eller branche, hvor det af de faglige organisationer findes ønskeligt, nedsættes brancheudvalg, hvis hovedopgaver er at udarbejde uddannelsesprogrammer og føre tilsyn med uddannelsens tilrettelægning og gennemførelse. Indtil dato er oprettet brancheudvalg, der dækker 80-90 pct. af de ikke-faglærtes arbejdsområder.

På kursus kan ikke alene optages arbejdsledige, men også beskæftigede, og hver deltager modtager under uddannelsen en godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder.

I alt har der i det sidste år været ca. 13.000 deltagere i disse kursus. Efterhånden som systemet indarbejdes, regner vi med, at deltagerantallet bør nå op på ca. 10 pct. af det samlede antal ikke-faglærte arbejdere, d. v. s. ca. 50.000 kursusdeltagere årligt.

Uddannelsen foregår for størstedelen på specialarbejderskoler. Skolerne modtager statstilskud på 85 pct. af driftsudgifterne. De resterende 15 pct. dækkes for størstedelens vedkommende af arbejdsmarkedets organisationer.

Vi har i Danmark først måttet forsøge at løse uddannelsesproblemerne for de arbejdere, der ikke i de unge år har gennemgået en grundlæggende erhvervsuddannelse.

Vi har dog ikke glemt, at også de, der har gennemgået en lærlingeuddannelse i de unge år, har behov for supplerende uddannelse for at kunne tage den udfordring op, som den tekniske udvikling stiller. Vi har derfor i det sidste år begyndt at etablere efteruddannelseskursus for faglærte efter samme ideer og principper, som gælder for de ikke-faglærtes uddannelser.

Jeg har med glæde bemærket, at generaldirektøren i sin rapport slår fast, at et uddannelsesprogrammes succes i ikke ringe omfang afhænger af en aktivisering af de parter, som berøres direkte af programmet. Dette stemmer overens med vore erfaringer. Udformningen af vore programmer er i hovedsagen overladt til arbejdsmarkedets organisationer. Herved har vi sikret os, at de uddannelser, som gives, svarer til de

krav, som forholderne i produktionen og på arbejdsmarkedet stiller.

Skulle jeg anstille nogle generelle betragtninger over den fremadskridende industrialisering og arbejdsstyrkens uddannelse, måtte de i vidt omfang falde sammen med de almengyldige synspunkter, som er kommet til udtryk i rapporten. Også i Danmark tillægger man det den største betydning, at arbejdskraften er veluddannet, vel at mærke på en sådan måde, at den er i stand til at omstille sig efter skiftende behov. Dette fører — såvidt jeg kan se — til, at vi fortsat må lægge vægt på, at så stor en del af de unge som muligt får en grundlæggende, længerevarende erhvervsfaglig uddannelse, uden at de bliver for tidligt specialiserede. Indholdet af en sådan uddannelse må desuden være af en sådan karakter, at den letter mulighederne for et senere erhvervsskifte.

I erkendelse af, at en større del af arbejdsstyrken må indstille sig på, at en engangsuddannelse i de unge år ikke længere vil være tilstrækkelig, men at den må gennemgå senere omskolinger og efteruddannelser, som muliggør overflytning af arbejdskraften imellem de forskellige sektorer, uden at samfundet kommer ud af balance, er det desuden nødvendigt at skabe et smidigt uddannelsessystem for den voksne arbejdskraft. Dette system må indrettes med hensyntagen til de behov, som voksne har til en normal tilværelse. Uddannelsesopgaverne er efter vor opfattelse af så stort et omfang, at de økonomiske byrder ikke kan pålægges den enkelte.

I Danmark ser vi det herefter som vor opgave i de nærmeste 10-15 år at udbygge systemet for de ikke-faglærtes uddannelser på en sådan måde, at deres kvalifikationer i stadig højere grad kan sidestilles med de faglærtes. Sideløbende hermed vil vi udfolde de størst mulige bestræbelser for, at lærlingeuddannelserne ajourføres i takt med den tekniske udvikling, og samtidig må vi sørge for hensigtsmæssige muligheder for omskolings- og suppleringsuddannelser. Disse uddannelser bør desuden søges koordineret med de ikke-faglærtes uddannelser, således at forskellen imellem faglærte og ikke-faglærte efterhånden reduceres, således at der skabes større mulighed for overgang fra et arbejde til et andet.